

Forslag til nye regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet

Høringsuttalelse fra Voksen menighetsråd, Oslo

Denne betenkning omhandler valg til menighetsråd der det stilles kun en liste. Valget gjennomføres derfor som flertallsvalg.

Valgordningen for menighetsrådsvalget er uheldig.

Ved flertallsvalg har de som leverer uendret liste ingen påvirkning på resultatet. De kunne like gjerne latt være å stemme.

Nominasjonskomiteen legger mye arbeid i å sette opp en liste i prioritert rekkefølge. Komiteen vurderer kandidatenes alder, kjønn, enighet, osv. Man tilstreber en viss balanse mellom mange faktorer.

Mange som leverer uendret liste regner med at nominasjonskomiteen har gjort en god jobb og ser ingen grunn til å endre listen. De er enig i forslaget og leverer uendret liste. Det er uheldig at disse ikke skal ha noen innvirkning på resultatet. Selv engasjerte medlemmer har bommet på dette.

Med dagens ordning er det adgang for en velger å gi inntil 3 kandidater en ekstra personstemme. Det er personstemmene som avgjør hvilke kandidater som blir valgt inn, bortsett fra ved stemmelikhet, hvor rangering på listen er avgjørende.

”Dersom alle bortsett fra en leverer urettede stemmesedler, vil i teorien den ene som leverer rettet stemmeseddel kunne bestemme rangeringen av de tre øverste kandidatene på listen.” Dersom alle bortsett fra to leverer urettede stemmesedler, vil i teorien de to som leverer rettet stemmeseddel kunne bestemme rangeringen av de seks øverste kandidatene på listen.

Menighetsrådsvalget er sårbart. Det er ofte en utfordring å få tilstrekkelig antall kandidater til å stille. Nominasjonskomiteen sørger for at man får noen kandidater som kan og vil påta seg leder- og nestledervervet og sørger for at disse kommer høyt på listen. Men dette kan meget lett bli snudd siden rangeringen ikke har betydning .

Vi ser følgende alternativer:

1. Åpne for å gi stemmetillegg til de øverste på listen slik som ved kommunestyrevalg
2. Innføre sperregrense på f. eks. fem prosent som ved fylkestingsvalg og foreslått for bispedømmerådsvalg.
3. Beholde ordningen uendret
4. La uendret liste bety en ekstra personstemme til de tre øverste på listen

De tre første alternativene er diskutert i høringsnotatet.

Alternativ 1 og 2 gir større innflytelse til nominasjonskomiteen og til dem som leverer uendret liste.

Alternativ 1 (stemmetillegg) betyr en kvart ekstra personstemme ved opptelling.

Alternativ 2 betyr at kandidater må ha oppnådd et personlig stemmetall på minst fem prosent av listens stemmetall for at de skal kåres før rekkefølgen på listen.

Alternativ 3 betyr at kumuleringsaksjoner og de som er bevisste på hvordan valgordningen fungerer, får stor innflytelse. Hvis dette alternativet velges, er det helt avgjørende at det utøves en tydelig og

omfattende informasjonskampanje for å vise at levering av uendret liste har ingen innvirkning på valgresultatet. Da kan man like gjerne la være å stemme.

Alternativ 4 betyr at man tolker uendret liste som en støtte til prioriteringen til nominasjonskomiteen. Dett e bygger på erfaring er fra tidligere valg.

I høringsnotatet står det:

«Kirkemøtet har tidligere lagt vekt på at nominasjonskomiteens innflytelse på valget bør begrenses, og mest mulig innflytelse gis til velgerne.» Vi er ikke uenig i dette prinsippet, men det gir uheldige utslag. De som levere uendret iste har ingen innflytelse. Erfaring fra siste valg viser at mange leverte uendret liste fordi de støttet prioriteringen til nominasjonskomiteen

Konklusjon: For å gi de som leverer uendret liste innflytelse foreslår Voksen menighetsråd at velgerne kan gi inntil tre personstemmer og at uendret liste betyr en ekstra stemme til de tre øverste på listen.

Vedtatt i menighetsrådsmøte 6. juni 2017

Randi Selmer

Menighetsrådsleder i Voksen